„Tatry” na lato

Przestrzeń, poczucie wolności, cisza, dzika przyroda, wyzwanie, wytchnienie – tego szukamy w Tatrach. W zamian niestety w wielu miejscach znajdujemy tłok. Bo Tatry to nie tylko elementy wymienione w pierwszym zdaniu. To także modny i pożądany turystyczny „hot spot”, przestrzeń niemal zewsząd „atakowana” przez ludzi. Przez turystów pieszych, taterników, speleologów, paralotniarzy, pilotów. W sezonie – oblężone wozy konne, parkingi, schroniska, Kasprowy, Giewont, Rysy, Jaskinia Mroźna, Mnich, żeberka Granatów, na których ćwiczą adepci taternictwa. Zimą – coraz więcej stoków rozjeżdżanych przez narciarzy skiturowych. Korki u podnóża Tatr. Hałas śmigłowca ratowniczego, latem wzywanego do wypadków (lub turystów, których obtarły buty) po kilkanaście razy dziennie. A wszystko to na powierzchni ok. 211 km kw. Tatrzańskiego Parku Narodowego, ponad dwukrotnie mniejszej niż powierzchnia Warszawy. Ilu z odwiedzających marzy o zdobyciu Rysów, a dla ilu tak naprawdę nie ma znaczenia, czy piwo wypiją nad Morskim Okiem, czy gdziekolwiek indziej? Jak Tatry jednocześnie udostępniać i chronić? W temacie numeru przyglądamy się problemowi presji na Tatry, stawiamy pytania, próbujemy odpowiadać, pokazujemy temat z różnych stron.

Tym jednak, którzy o Rysach marzą i zamierzają je samodzielnie zdobyć, polecamy artykuł Łukasza Kosuta *Przez Rysy w poprzek Tatr*. To minikompendium wiedzy na temat szczytu uznawanego za najwyższy punkt Polski publikujemy w ramach cyklu „Szkoła górska”. Znajdziecie tu także zdjęcia, mapkę i profil trasy.

Dla amatorów solidnego tarcia i luftu mamy taternicki opis wschodniej ściany Gerlacha pióra Adama Śmiałkowskiego, wzbogacony o tekst *W oparach* – literacką impresję przygody, która się tam wydarzyła.

Jak zwykle wiele się dzieje w dziale przyrodniczym. Są tu m.in. *Notatki faunistyczne* z roku 2019, które przygotował dla nas Tomasz Zwijacz-Kozica. Z podleśniczym Józefem Bobakiem możemy wybrać się w zakamarki Obwodu Ochronnego Kuźnice i podglądać dzikie zwierzęta.

W dziale „Ludzie i rozmowy” publikujemy drugą część cyklu *Kraina czysta*. Autor – Wacław Dobosz-Tempski przywołuje obraz Tatr sprzed ponad pół wieku. Tym razem jego wspomnienia poświęcone są postaci taternika i instruktora Stanisława Grońskiego „Mojżesza”.

W dziale historycznym znalazł się m.in. żywy opis polskiej wyprawy do austriackiej jaskini Gruberhornhöhle sprzed 50 lat autorstwa Apoloniusza Rajwy. Nie było łatwo, ale było ciekawie. Pod ziemią jeden z uczestników gotował „gęstnicę” złożoną z gulaszu, papryki, makreli, pomidorów, herbatników i sera z domieszką błota jaskiniowego.

Kwartalnik można będzie kupić w empikach i sklepach górskich w całej Polsce, a także w naszych zakopiańskich punktach sprzedaży (Punkt Informacji Turystycznej, ul. Chałubińskiego 44 oraz Centrum Edukacji Przyrodniczej, ul. Chałubińskiego 42a). Prenumeratę najłatwiej zamówić za pośrednictwem księgarni internetowej: sklep.tpn.pl, z możliwością płatności elektronicznej. Ruszamy również z e-wydaniem! E-„Tatry” już za kilka dni będą dostępne na portalach ekiosk.pl, egazety.pl, nexto.pl.

Tatrzański Park Narodowy

Redakcja

Tatrzański
Park Narodowy

TATRY

lato 2020 | nr 73 | cena 17 zł (w tym 5% VAT) | www.tpn.pl

ISSN 0867-4531